

**ע"פ 295/15 - המערער בע"פ 295/15: וליד מריד, המערער בע"פ
343/15: וליד אבו-ריא, המערער בע"פ 363/15 / ואח'... נגד המשיבה
בע"פ 295/15, ובע"פ 343/15: מדינת ישראל, המשיב בע"פ
363/15: וליד מריד ואח'...**

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייט

ע"פ 295/15

ע"פ 343/15

ע"פ 363/15

לפני:

כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט צ' זילברטל
כבוד השופט מ' מזוז

המערער בע"פ 295/15: וליד מריד
המערער בע"פ 343/15: וליד אבו-ריא
המערער בע"פ 363/15: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבה בע"פ 295/15: מדינת ישראל
ובע"פ 343/15: וליד מריד
המשיב בע"פ 363/15: וליד מריד

ערעורים על גזר דינו של בית המשפט המחוזי חיפה
בת"פ 52212-06-14 שניתן ביום 1.12.2014 ע"י כב'
השופט כ' סעב

בשם המערער בע"פ 295/15: עו"ד אסף צבר
והמשיב בע"פ 363/15:
בשם המערער בע"פ 343/15: עו"ד אבי קורונל
בשם המערער בע"פ 363/15: עו"ד עילית מידן
והמשיבה בע"פ 295/15 ובע"פ 343/15:

פסק-דין

השופט י' עמית:

שלושה ערעורים מאוחדים הנובעים ממעשה אלימות אחד.

עמוד 1

1. ואלו הנפשות הפועלות: המערער בע"פ 343/15 (להלן: אבו-ריא) הוא אביו של רואן אדם (להלן: המתלוננת), הנשואה לג'ורג' אדם (להלן: המתלון). המערער בע"פ 295/15 (להלן: מריד) נשוי לבת אחרת של אבו-ריא. ובקיצור, המתלון ומריד הם חתניו של אבו ריא, וכפי שנראה להלן, שני החתנים עומדים משני צידי המתרס, האחד כמתלון והשני כמערער-נאשם.

וזה סיפור המעשה כפי שעולה מכתב האישום ומהעובדות שאינן שנויות במחלוקת: בגין סכסוך שפרץ בין המתלון לבין אבו-ריא, הגיש אבו-ריא תלונה למשטרה כנגד המתלון, שלטענתו, הציק לו ולמשפחתו, היה מגיע מדי יום לביתם, מקלל, שולח הודעות ותמונות מבזות בטלפון הסלולרי ועוד. משלא חדל המתלון מהתנהגותו זו, פנה אבו-ריא לבית המשפט ועתר וקיבל צו הטרידה מאיימת כנגד המתלון. גם צו זה הופר על ידי המתלון, ומשכך הגיש אבו-ריא מספר תלונות למשטרה. משהמשיך המתלון להציק ולהטריד את אבו-ריא ומשפחתו, עקרה המשפחה לדירה אחרת בשכונה אחרת. בחלוף מספר ימים, המתלון איתר את מקום משכנם החדש, וביום 12.6.2014 הגיע למקום ברכבו, כשהמתלוננת ובנם בן השנה וחצי יושבים במכונית. המתלון חלף על פני הדירה בה התגוררו אבו-ריא ומשפחתו, סב על עקבותיו ושב לכיוון הדירה. או-אז, ירדו לרחוב אבו-ריא, מריד וגם ב.א, בנו של אבו-ריא, וחסמו את הדרך ברכבו של מריד. משעצר המתלון את רכבו, נגשו אליו השלושה, כאשר מריד אוחז בלום ברזל בידו והבן ב.א אוחז במפתח ברגים מברזל. מריד ניגש אל המתלון שישב במושב הנהג, היכה אותו בפניו במכת אגרוף, וכאשר המתלוננת - שהייתה בהריון מתקדם - יצאה מהרכב, ניגש אליה, דחף אותה והיכה אותה באגרופו בפניה ובראשה. ב.א שבר את זוגיות הרכב ליד מושב הנהג באמצעות מפתח הברגים שבידו ולאחר מכן שבר את פנסי הרכב. ואילו מריד ואבו-ריא היכו יחדיו את המתלון, תוך שמריד עושה שימוש בלום הברזל שאחז בידו. כתוצאה מכך נגרם למתלון שבר פתוח ברגלו והוא אושפז בבית החולים למשך 5 ימים.

בגין כל אלה הורשעו אבו-ריא ומריד, על פי הודאותיהם, בעבירות הבאות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין): חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, תקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות, וסיוע לחבלה במזיד - עבירות לפי סעיפים 333 + 335(א)(1)+(2) + 29(ב); סעיפים 380 + 382(א) + 29(ב) ו-413 + 29(ב) (ב) + 31, בהתאמה.

2. בית משפט קמא גזר את דינו של אבו-ריא למאסר בפועל של 30 חודשים מיום מעצרו, 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת אלימות שהיא פשע, ופיצוי למתלוננים בסך 10,000 ₪.

על מריד הושת מאסר בפועל של 15 חודשים מיום מעצרו, 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת אלימות ופיצוי למתלוננים בסך 10,000 ₪.

על גזר הדין נסבים שלושת הערעורים שבפנינו. בע"פ 343/15 מערער אבו-ריא על חומרת העונש שהושת עליו ומבקש להפחיתו; בע"פ 295/15 מערער מריד על חומרת העונש שהושת עליו ומבקש להפחיתו. מנגד, מערערת המדינה בע"פ 363/15 על קולת העונש שהושת על מריד.

3. מריד ואבו-ריא מקבלים עליהם כי אין הצדקה למעשה האלימות בו נקטו, אך הדגישו בערעוריהם את הנסיבות המאוד מיוחדות של המקרה, שעה שהמתלון לא הרפה מהם ולמרות כל נסיונותיהם "לנתק מגע" מהמתלון, הלה חזר להטרידם, עד כדי כך שעקרו לדירה אחרת, אך גם זאת ללא הועיל. היה זה המתלון שכאשר איתר את הדירה אליה

עברו, חזר על עקבותיו ברכבו, ומשכך חשו כי לא עומדת בפניהם דרך אחרת אלא ללמד את המתלונן את לקחו. שני המערערים הצביעו על כך שהם אנשים נורמטיביים העובדים לפרנסתם, וכמעט אין להם עבר פלילי (מריד הורשע בשנת 2008 בגין רכישת/אחזקת חלק של נשק או תחמושת, עבירה לפי סעיף 144(א) סיפא לחוק העונשין, והושת עליו מאסר על תנאי של 4 חודשים. אבו-ריא הורשע בעבירה משנת 1999 של החזקת נכס החשוד כגנוב, ובעבירת איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש בשנת 1987, דהיינו לפני למעלה מעשרים וחמש שנה).

מריד הדגיש את מצבו הרפואי עקב מחלת הכליות ממנה הוא סובל, ואת העובדה שנולד לו ילד ראשון לאחר 30 שנה (כאמור, מריד הוא חתנו של אבו-ריא אך הוא מבוגר ממנו). אבו-ריא הדגיש בערעורו את חוסר האחידות בענישה בינו לבין מריד, בהתחשב בכך שמריד היה דומיננטי ממנו בארוע, כמי שאחז בלום הברזל, שבר את רגלו של המתלונן וגם הלם בראשה ובפניה של המתלוננת.

מנגד, גרסה המדינה כי לאור חלקו הדומיננטי של מריד בארוע, עונשו היה צריך להיות חמור מזה של אבו ריא, ולמיצער, היה צריך להיות שווה לעונש שהושת על אבו-ריא, עונש שכשלעצמו, אף הוא נמוך יתר על המידה, אך לא עד כדי הגשת ערעור בעניינו.

4. אין צורך להאריך בדברים אודות חומרת המעשים המיוחסים למערערים. הפסיקה חזרה והתריעה על כך שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם פתרון סכסוכים באלימות (ראו, לדוגמה, ע"פ 5794/13 מדינת ישראל נ' חליל שיכה, פסקה 6 והאסמכתאות שם (2.4.2014)), וכי אין להשלים עם עשיית דין עצמית. במצב הדברים הרגיל, אכן יש ממש בערעורה של המדינה ואין לחדד כי העונש שהושת על מריד הוא ברף הנמוך, אם לא למטה מכך, בהתחשב בחלקו הדומיננטי באירוע, וכמי שפעל באלימות קשה תוך שימוש בלום הברזל שבידו.

הדבר לא נעלם מעיני בית משפט קמא, אך בגזירת העונש נתן בית המשפט משקל של ממש למצבו הבריאותי של מריד הסובל מבעיה קשה בכליות. לכך יש להוסיף את הרקע שקדם להתפרצות האלימה מצד המערערים, שחשו כי התנהגותו של המתלונן הגדישה את הסאה, ולאחר שגם תלונות למשטרה, גם צו הטרדה מאיימת וגם החלפת מקום מגוריהם לא עצרה בעד המתלונן. בהתחשב בכל אלה, איננו רואים להתערב בעונש שהושת על מריד, לא כלפי מעלה ולא כלפי מטה.

5. בנקודה זו אנו מגיעים לערעורו של אבו-ריא ולעקרון אחידות הענישה. אכן, פעמים רבות נאמר בפסיקה כי עקרון אחידות הענישה אינו חזות הכל, אלא שיקול אחד מני מספר שיקולי ענישה, כל נאשם על פי נסיבותיו שלו ועל פי המעשים המיוחסים לו בכתב האישום. עקרון אחידות הענישה עשוי לפעול לשם הגדלת עונשו של מי מהנאשמים או להפחתת עונשו, או להשוואת העונשים:

"עקרון אחידות הענישה הוא עקרון יסוד במשפט הפלילי אשר נועד להבטיח שוויון בפני החוק ולמנוע שרירות בענישה. עקרון זה מורה כי יש להחיל שיקולי ענישה דומים על מי שביצעו עבירות דומות במהותן, בנסיבות דומות ובעלי נסיבות אישיות דומות. עקרון זה מקבל משנה חשיבות כאשר מדובר בנאשמים שונים המורשעים בגדרה של אותה פרשה. במצב דברים זה מצדד עקרון אחידות הענישה בהטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים וכן בשמירה על יחס של שקילות בין מבצעים של מעשים הנבדלים זה מזה במנינם, חומרתם או בנסיבות האישיות של המבצע" (ע"פ 2580/14 אבו ליל חסן נ' מדינת ישראל בפסקה 19 והאסמכתאות שם (23.9.2014)).

במקרה דנן מצאנו כי יש מקום לקבל את ערעורו של אבו-ריא ולהשוות עונשו לזה של מריד בשל עקרון אחדות הענישה. אכן, מצבו הבריאותי של אבו-ריא טוב לכאורה מזה של מריד (אם כי במהלך מאסרו לקה בליבו ועבר צינתור), אך חלקו באירוע היה קטן בהרבה מזה של מריד. משכך, לא ראינו טעם של ממש לפער הדרמטי בענישה בין השניים, עד כדי הכפלת עונשו של אבו ריא לעומת זה של מריד. משכך, אנו נעתרים לערעורו ומשווים עונש המאסר בפועל שהושת עליו לזה של מריד.

לא מצאנו לקבל את ערעורם של השניים לגבי גובה הפיצוי שהושת עליהם.

6. סופו של דבר, שאנו דוחים את ערעור המדינה בע"פ 363/15, דוחים את ערעורו של מריד בע"פ 295/15 ומקבלים את ערעורו של אבו-ריא בע"פ 343/15 במובן זה שעונש המאסר בפועל שהושת עליו יופחת מ-30 חודשים ל-15 חודשים מיום מעצרו. יתר הוראות גזרי הדין ישארו על כנם.

ניתן היום, ט' באייר התשע"ה (28.4.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט